PAŹDZIERNIK

PAMIĘTAĆ ZNACZY KOCHAĆ
„Jezus zapłakał" (J 11,35)

Cel spotkania

Odkryć pamięć jako formę miłości i wdzięczności. Przygotować wspólne działanie wokół zaniedbanych grobów, a jednocześnie otworzyć się na misyjny wymiar Caritas i przygotować listopadową troskę o ubogich.

1. Na początek

Październik prowadzi nas ku listopadowej pamięci o zmarłych. Zanim jednak zapalimy znicze, warto zapytać, co naprawdę znaczy pamiętać. Pamięć chrześcijańska nie jest tylko wspomnieniem przeszłości. Jest wdzięcznością, modlitwą i troską o to, aby nikt nie został całkowicie zapomniany.

Cmentarz może stać się miejscem formacji. Obok pięknie utrzymanych grobów są czasem takie, o które od dawna nikt nie dba. Nie zawsze znamy historię pochowanych tam osób. Być może nie mają już bliskich, być może rodzina mieszka daleko, być może ich los był trudny. Nie chodzi o ocenę. Chodzi o gest pamięci i szacunku.

A gdy Maria przyszła na miejsce, gdzie był Jezus, ujrzawszy Go, padła Mu do nóg i rzekła do Niego: «Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł». Gdy więc Jezus zobaczył ją płaczącą i płaczących Żydów, którzy razem z nią przyszli, wzruszył się w duchu, rozrzewnił i zapytał: «Gdzie go położyliście?» Odpowiedzieli Mu: «Panie, chodź i zobacz!» Jezus zapłakał. Żydzi więc mówili: «Oto jak go miłował!»

Słowo J 11, 32-36

2. Zatrzymajmy się

Najkrótsze zdanie tej Ewangelii jest niezwykle mocne: Jezus zapłakał. Syn Boży nie stoi obok ludzkiej żałoby chłodny i obojętny. Wchodzi w doświadczenie przyjaciół, dzieli ich ból. Pamięć o zmarłych wyrasta więc nie tylko z tradycji, ale z miłości, która nie kończy się wraz ze śmiercią.

Wolontariat także potrzebuje pamięci. Pamiętamy o ludziach, którym kiedyś pomagaliśmy, o wolontariuszach, którzy byli przed nami, o dobroczyńcach i pracownikach Caritas. Pamiętamy także o tych, których społeczeństwo łatwo usuwa z pamięci: samotnych, bezdomnych, anonimowych, pozbawionych bliskich.

„Od początku Kościół czcił pamięć zmarłych i ofiarował im pomoce, a w szczególności Ofiarę eucharystyczną, by po oczyszczeniu mogli dojść do uszczęśliwiającej wizji Boga.

Katechizm Kościoła Katolickiego, nr 1032

3. Świadek miłości: bł. Marianna Biernacka (1888–1943)

Bł. Marianna Biernacka, związana z ziemią augustowską, w czasie II wojny światowej ofiarowała własne życie, prosząc, aby zamiast ciężarnej synowej – ją zabrano na śmierć. Jej historia jest radykalnym świadectwem miłości rodzinnej, odpowiedzialności i gotowości postawienia dobra drugiego człowieka ponad własnym bezpieczeństwem.

Nie każdy jest wezwany do heroicznej ofiary życia. Każdy może jednak uczyć się pamięci o innych: o starszych w rodzinie, o ludziach, którzy nas wychowali, o tych, którym zawdzięczamy dobro. Pamięć staje się miłością, gdy prowadzi do konkretnego gestu miłości ewangelicznej.

4. Porozmawiajmy

- O kim pamiętamy tylko przy okazji Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego?
- Czy w naszej miejscowości są groby lub miejsca pamięci, o które nikt nie dba?
- Jak można uporządkować grób, nie zamieniając działania w pokaz lub sesję zdjęciową?
- Komu w naszej wspólnocie zawdzięczamy dobro i jak możemy wyrazić wdzięczność?

5. Służba: pamięć ma ręce

W drugiej połowie października zaplanujcie porządkowanie kilku zaniedbanych grobów. Najpierw uzgodnijcie działanie z administracją cmentarza lub proboszczem. Nie usuwajcie elementów nagrobka ani pamiątek bez zgody. Skupcie się na sprzątnięciu liści, chwastów i otoczenia, zapaleniu znicza oraz krótkiej modlitwie.

Dobra organizacja

- zgoda administracji cmentarza
- wybrane groby lub sektor
- rękawice i worki
- narzędzia, jeśli są potrzebne
- bezpieczny podział na zespoły
- wspólna modlitwa na zakończenie
- zabranie odpadów we właściwe miejsce

6. Caritas bez granic: miesiąc misyjny

Październik jest także dobrym momentem, aby przypomnieć, że Caritas przekracza granice parafii, diecezji i państwa. Pomoc misyjna nie powinna polegać na anonimowym „zbieraniu na biednych w Afryce". Warto poznać konkretny kraj, wspólnotę, misjonarza i projekt. Zrozumieć potrzeby oraz zobaczyć, że ludzie, którym pomagamy, są partnerami, mają własną kulturę, tradycje, historie, zasoby i godność.

Jeden rok - jedna historia - jeden projekt

Wybierzcie jeden konkretny projekt misyjny lub humanitarny Caritas. Poznajcie miejsce i ludzi. Jeśli to możliwe, zaproście misjonarza albo połączcie się z nim online. W ciągu roku wróćcie do projektu kilka razy: w modlitwie, przy konkretnej akcji i podczas czerwcowego podsumowania.

7. Poznaj Caritas od środka

Jeśli we wrześniu wybraliście placówkę, teraz możecie ustalić termin wizyty na jeden z kolejnych miesięcy. Nie wszystkie grupy muszą odwiedzać to samo miejsce. Jedni poznają schronisko, inni WTZ, dom samotnej matki albo placówkę dla dzieci. Ważne, by wizyta była uzgodniona z personelem i miała jasno określony cel.

8. Przygotujmy listopad

Listopad przyniesie Światowy Dzień Ubogich. Już teraz sprawdźcie, jakie działania planuje Caritas diecezjalna lub parafia. Zamiast tworzyć osobną akcję od zera, warto dołączyć do istniejącego dzieła: posiłku, spotkania, wydawania odzieży, pomocy medycznej, odwiedzin osób samotnych lub zbiórki konkretnych produktów.

Pytanie organizacyjne

Kto w naszej miejscowości zna osoby żyjące w ubóstwie i może pomóc nam działać mądrze: PZC, pracownik Caritas, pracownik ośrodka pomocy społecznej, pedagog szkolny, streetworker, jadłodajnia, schronisko?

10. Co zobaczyliśmy?

- Czy podczas porządkowania grobów ktoś opowiedział nam historię konkretnej osoby?
- Czy działaliśmy wspólnie SKC i PZC?
- Czy potrafiliśmy zrobić dobro bez potrzeby eksponowania siebie?
- Czego dowiedzieliśmy się o misjach i o tym, jak pomagać bez stereotypów?

Modlitwa

Boże życia, dziękujemy Ci za ludzi, którzy byli przed nami i pozostawili w naszym życiu dobro. Ucz nas pamięci, która nie jest tylko wspomnieniem, ale staje się wdzięcznością, modlitwą i troską. Daj nam wrażliwość na tych, o których inni zapomnieli, i otwórz nasze serca na braci i siostry żyjących daleko od nas. Amen.

Słowo na drogę

Pamięć staje się miłością wtedy, gdy prowadzi do wdzięczności, modlitwy i konkretnego gestu miłosierdzia.

ks. dr Ryszard Sawicki

„UMIŁOWAŁEM CIĘ. Słowo – Spotkanie – Służba".
Materiały formacyjne dla wolontariuszy
Szkolnych Kół Caritas i Parafialnych Zespołów Caritas

ISBN 978-83-67746-09-0

Wydawca:
Caritas Polska
ul. Okopowa 55
01-043 Warszawa